

Josef Sudek fotografoval i Valašsko

Před 120 lety se narodil klasik české fotografie, Josef Sudek. Vyučil se knihařem. V 1. svět. válce přišel o pravou ruku. V roce 1920 se stal členem Klubu fotografů-amatérů a Spolku výtvarných umělců Mánes. Jeho první práce ovlivnily různé fotografické techniky (bromoleje) a později romantismus. V roce 1922 jej přijali na grafickou školu. O dva roky později už spoluzakládal Českou fotografickou společnost a v roce 1927 si otevřel vlastní ateliér a živil se jak reklamní, tak portrétní a krajinářskou fotografií.

Jeho lyrická fotografie ukazuje mistrovství ve využívání světla ale i harmonickou krásu světa. Významný fotograf evropské avantgardy rád zachycoval obyčejné předměty, stromy, láhve, židle na zahradě.

PŘI PRÁCI. Josef Sudek fotografuje v Beskydech. Foto: Archiv MRV

Proslulé jsou jeho pohledy z okna ateliéru, snímky pražské architektury a zákoutí města. Přes tělesné postižení používal těžké fotoaparáty a levou rukou zvládl obstarat všechny úkony nutné k fotografování: zakládání filmu, expozici i vyvolávání snímků.

Po roce 1940 své fotografie již nezvětšoval, ale pořizoval

pouze kontaktní kopie z velkoformátových negativů a tím zachoval tonální bohatství svých snímků. Ve své tvorbě byl Sudek veliký perfekcionista. Důsledně promýšlel kompozice, pokud nebyl spokojený s výsledkem, vracel se stále na stejná místa a záběry mnohokrát opakoval.

V momentě, kdy cítil, že nastal pro snímek ten správný moment, říkal, že slyší, jak „hudba hraje“. Vracel se i desítky let k jednomu tématu. „V umění si nemůžete nadiktovat vůbec nic, můžete si to leda přát,“ říkal. Sám v tvorbě spoléhal na instinkt, jednoduchost a světlo. Hra se sluncem a stínem vyvolává dojem tajemna.

Při svém působení v oblasti Beskyd navštívil v roce 1951 Karolinku a fotografoval v Ratkovském údolí. Fotografo-

val také na Soláni a prales Mi-onší. Je mimo jiné autorem fotopublikace Janáček – Hukvaldy (1971) a jeho beskydské motivy jsou součástí knihy Josefa Strnadla Vyhnal jsem ovečky až na Javorníček (1963). Například soubor Praha panoramatická nafotil přístrojem z roku 1894, který dostal ve Frenštátě od Pavla Parmy.

Na závěr krásná citace Josefa Sudka: „Kam bude v budoucnu fotografie strkat nos, se neví. Bude to přitom dělat špatně, nebo dobře. Ale jedna věc je jasná a jistá. Fotografie má upozorňovat lidské oko, cit a mysl, že i nepatrné věci mají svou hodnotu a krásu, snad by se dalo říci poezii.“

Josef Sudek * 17. 3. 1896 Kolín,
† 15. 9. 1976 Praha
Milan Ošťádal, fotograf,
Muzeum regionu Valašsko